



МЦПД

Імплементация ґендерних директив Угоди про асоціацію між Україною та ЄС: чи є прогрес?

Олена Захарова – директорка з
аналітичної роботи та зовнішніх
зв'язків Міжнародного центру
перспективних досліджень

Лінія розриву для України



Дослідження показують: зараз головне «зіткнення цивілізацій» розгортається не навколо «демосу», а навколо «еросу».

Умовно кажучи, бажання демократії в ісламському світі вичерпується, тільки-но заходить мова про рівні права для жінок і пов'язані з цим наслідки.

Я.Грицак, стаття «Лінії розриву для України», вересень 2016 р.

“Woman is a nigger of the world...”

Не можна бути квітучою країною, якщо значна частина населення — як, наприклад, кріпосні в Російській імперії або чорне населення в США — виключена з рівноправної участі в публічному житті



Лідерки провідних країн світу



Ангела Меркель –
Федеральний канцлер
Німеччини



Тереза Мей – Прем'єр-
міністр Великої Британії



Гіларі Клінтон – кандидат у
Президенти США

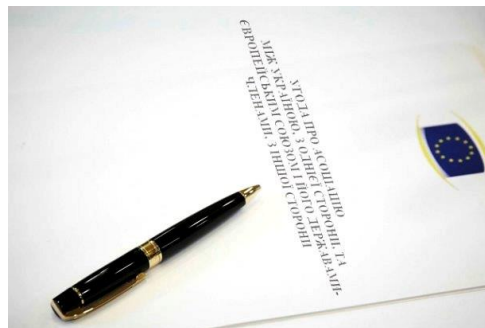
Загрозливі ініціативи

- Проект закону про повну заборону абортів у Польщі;
- Російські ініціативи щодо заборони бебі-боксів, абортів, заборони отримання вищої освіти для жінок, які не народили дитини і т. п.

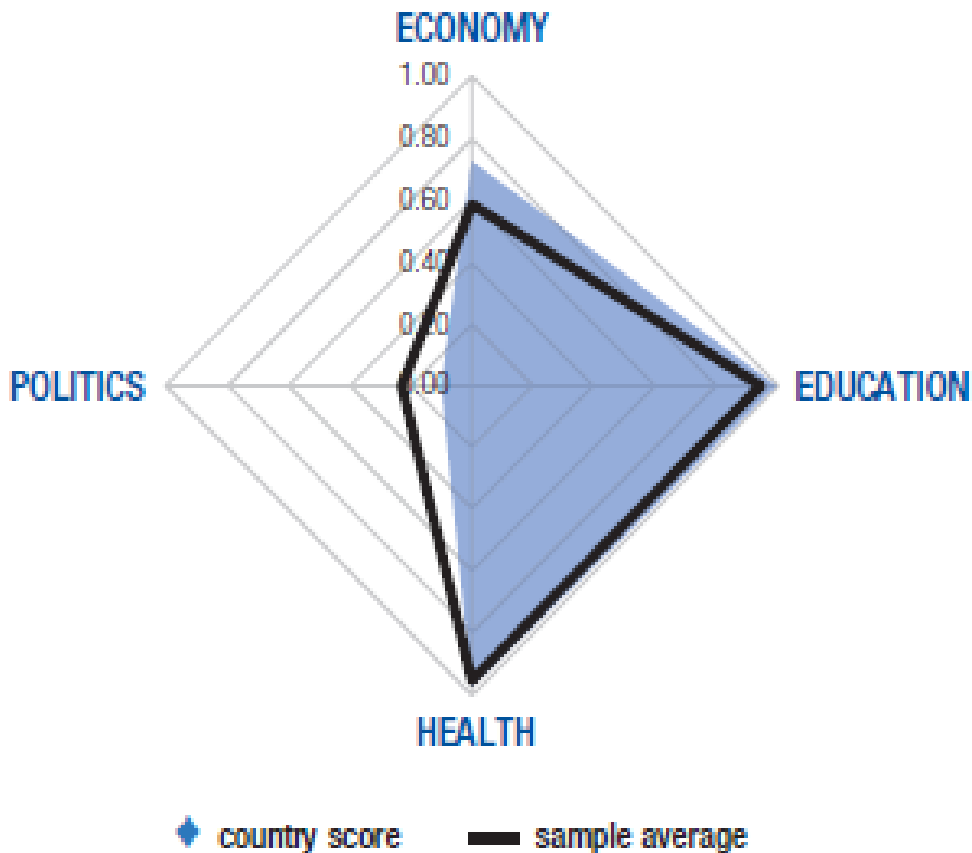


Що таке ґендерні директиви ЄС?

- чотири директиви, імплементація яких передбачена Угодою про асоціацію між Україною та ЄС, розділ «Антидискримінація та гендерна рівність»;
- положення Директив мають бути впроваджені протягом 3 років з дати набрання чинності Угодою;
- усі директиви внесені до Плану заходів з імплементації Угоди про асоціацію, строк виконання якого – серпень 2017 року.



Рівні права та можливості в економічній сфері



У Звіті з глобального ґендерного розриву 2015 року, який готується Світовим економічним форумом, Україна посіла у загальному рейтингу 67-ме місце серед 145 країн.

Індикатори:

- політична участь: 107 місце;
- **економічні можливості: 40 місце,**
- рівень освіти: 30 місце,
- сфера здоров'я: 42 місце

Директива Ради № 2004/113/ЄС від 13.12.2004 про реалізацію принципів рівного ставлення до чоловіків та жінок у питаннях доступу та постачання товарів та послуг

Цілі Директиви:

- виключення дискримінації та менш доброзичливого ставлення до жінок з причин вагітності та материнства;
- виключення існування непрямой дискримінації за ознаками статті.

Директива Ради № 2004/113/ЄС від 13.12.2004 про реалізацію принципів рівного ставлення до чоловіків та жінок у питаннях доступу та постачання товарів та послуг



Директива Ради № 2004/113/ЄС від 13.12.2004 про реалізацію принципів рівного ставлення до чоловіків та жінок у питаннях доступу та постачання товарів та послуг



Директива Ради № 2004/113/ЄС від 13.12.2004 про реалізацію принципів рівного ставлення до чоловіків та жінок у питаннях доступу та постачання товарів та послуг



Директива Ради № 2004/113/ЄС від 13.12.2004 про реалізацію принципів рівного ставлення до чоловіків та жінок у питаннях доступу та постачання товарів та послуг

Як впроваджується Директива в Україні?

У 2015 році Мінсоцполітики розробило План імплементації даної Директиви, який був схвалений розпорядженням Кабінету Міністрів України.

У Плані заходів відсутня згадка про страхування та про боротьбу із дискримінацією і менш доброзичливим ставленням до жінок з причин вагітності та материнства.

Імплементація носить «обкладинковий характер».

Директива Ради ЄС 2010/18/ЄС про імплементацию рамкової угоди щодо батьківської відпустки

Метою Директиви є:

- запровадження батьківської відпустки у зв'язку із усиновленням дітей, старших трьох років, яка має бути не меншою ніж три місяці;
- забезпечення можливості встановлення скороченої тривалості робочого часу або неповного робочого часу як жінкам так і чоловікам;
- визначення права щодо відсутності на роботі у випадку настання надзвичайних обставин невідкладних справах сімейного характеру, пов'язаних із хворобою або нещасним випадком, що вимагають безпосередньої присутності працівника.

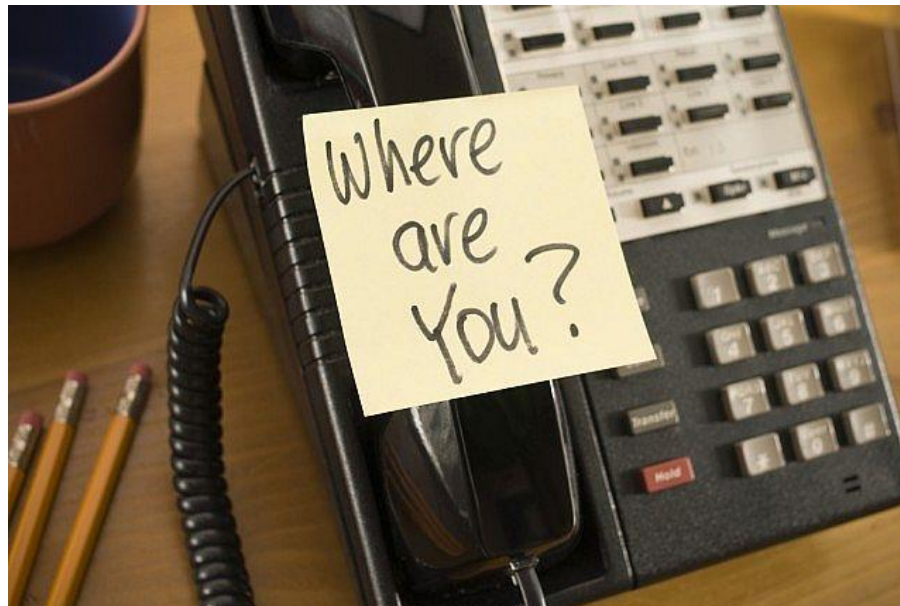
Директива Ради ЄС 2010/18/ЄС про імплементацию рамкової угоди щодо батьківської відпустки



Директива Ради ЄС 2010/18/ЄС про імплементацию рамкової угоди щодо батьківської відпустки



Директива Ради ЄС 2010/18/ЄС про імплементацію рамкової угоди щодо батьківської відпустки



Директива Ради ЄС 2010/18/ЄС про імплементацію рамкової угоди щодо батьківської відпустки

Держави-члени мають можливість самостійно вирішувати:

- чи надається відпустка на неповний робочий день, на повний робочий день, окремими частинами чи якимось іншим чином;
- період, протягом якого роботодавець зобов'язаний на звернення одного із батьків виконати цю вимогу – це період не може перевищувати одного року;
- яким чином батьки повідомляють про настання таких умов для надання відпустки;
- визначення умови, при яких роботодавець може відкласти виконання вимоги про відпустку – але ці умови мають бути виправданими;
- особливості регулювання надання відпустки для малих та середніх підприємств;
- чи є така батьківська відпустка оплачуваною чи ні.

Директива Ради ЄС 2010/18/ЄС про імплементацію рамкової угоди щодо батьківської відпустки

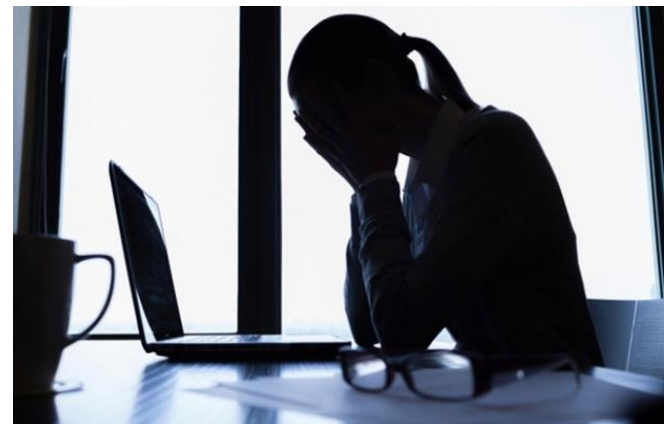
Як впроваджується Директива в Україні?

У 2015 році Мінсоцполітики розробило План імплементації даної Директиви, який був схвалений розпорядженням Кабінету Міністрів України.

Тільки планується провести консультації з міжнародними експертами щодо надання батьківської відпустки без права передачі та щодо відсутності на роботі у випадку настання надзвичайних обставин.

Директива Ради № 92/85/ЄЕС від 19.10.1992 про встановлення заходів із заохочення поліпшення безпеки та гігієни праці вагітних працівниць, працівниць, які нещодавно народили, чи годувальниць

Директива регулює умови залучення вагітних жінок та жінок, які годують груддю до робіт, що несуть загрозу їхній безпеці та здоров'ю, та робіт у нічний час.



Директива Ради № 92/85/ЄЕС від 19.10.1992 про встановлення заходів із заохочення поліпшення безпеки та гігієни праці вагітних працівниць, працівниць, які нещодавно народили, чи годувальниць

Заборонний підхід в українському законодавстві



Директива Ради № 92/85/ЄЕС від 19.10.1992 про встановлення заходів із заохочення поліпшення безпеки та гігієни праці вагітних працівниць, працівниць, які нещодавно народили, чи годувальниць

Триврівнева система захисту вразливих працівниць законодавстві ЄС:

- тимчасово пристосувати умови праці та/або тривалість робочого дня для таких працівниць;
- якщо вищесказане технічно неможливо, то перевести працівницю на іншу роботу;
- якщо і це технічно неможливо зробити, то такій працівниці надати відпустку на весь період, необхідний для охорони здоров'я.

Директива Ради № 79/7/ЄЕС від 19.12.1978 про поступове запровадження принципу рівного ставлення до чоловіків та жінок у сфері соціального забезпечення

Директива спрямована на запровадження рівності жінок і чоловіків у сфері соціального забезпечення працівників, у тому числі самозайнятих, у разі:

- хвороби;
- інвалідності;
- старості;
- нещасних випадків під час виконання службових обов'язків;
- випадків безробіття.

Директива Ради № 79/7/ЄЕС від 19.12.1978 про поступове запровадження принципу рівного ставлення до чоловіків та жінок у сфері соціального забезпечення

Чи вже повністю імплементовані в Україні положення даної Директиви у національне законодавство?



Висновки:

- темпи імплементації гендерних директив ЄС в українське законодавство є незадовільними;
- у низці випадків заходи по імплементації носять «обкладинковий характер», коли назвам документів, розроблених у рамках цієї роботи, не відповідають запропоновані заходи або вони не ведуть до досягнення поставлених цілей;
- у ході імплементації передбачається продовження застосування «захисного та заборонного принципів» щодо вразливих категорій, передусім жінок, а не принципу поліпшення умов праці;
- належне запровадження норм гендерних директив сприяло б створенню дружніх до родин практик у бізнесі та соціальній сфері;
- імплементація директив запроваджуватиме додаткове навантаження на працедавців, але сприятиме створенню належних умов роботи для працівників, що сприяло б покращенню стану не тільки жінок, а й чоловіків.

Дякуємо за увагу!

